

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttár sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papírár-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova úgy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A kormány és a katolikus autonomia.

(L. I.) Az 1871-ben megalakult autonómiai kongresszus a királyi kinevezéstől függő egyházi javadalmakra nézve a hármass kijelölés jogát vindikálta magának. Tehát a magyar alkotmány biztosította felség-jogokat e kérdésben korlátozni szándékozott.

Más oldalról pedig ugyanazon negyvennyolcas törvényeknek, melyek a kath. autonomia szükségének gondolatát és tervét megteremtették, tehát egyszerűs mind a liberális elvnek legőszintébb és legönzetenlebb hívei attól tartanak, hogy a pápa megerősítési jogának folytonos terjeszkedése s vele a kinevezési jognak korlátozása a magyar állami szempontoknak háttérbe szorulását jelenthetné. Félnék attól, hogy az egyházi méltóságoknak betöltésénél, melyek királyi adományozásból nyerik fényes, néha éppen fejedelmi javadalmaikat, fontos politikai szempontok mellőztethetnének. Pedig talán nem mellékes dolog az, hogy a nagy vagyonu és nagy hatalmu egyházi dignitárius hiven szolgálja-e a magyar nemzeti állam belső

megerősödésének immár életkérdéssé válható ügyeit. Talán nem mellékes dolog az, hogy ezen előkelő és kiemelkedő tiszteletre, sőt befolyásra méltott állások képviselői magasabb politikai elvet ne ismerjenek, mint hogy a magyar állam létének feltételeit, az országos törvényeket tiszteljék, végrehajtsák, — amennyiben rajtuk áll — végrehajtsák s az állam és haza fogalmát egymástól el nem választván, hiven és lelkesen fejlődésre segítsék minden irányban. Nem lehet mellékes dolog, hogy a magyar politikai szempontok helyett idegen politika lopózzék be határainkon és temérdek nehézséggel küzdő állami ügyeinkben zavart csináljon, tetszése szerint, minduntalan.

Igy állott és áll szemben egymással a követelés és aggodalom. Az a kívánság, hogy az autonómiával jogi formák közt befolyás biztosítsák a kinevezés felség-jogának gyakorlatába, és az a hazafias aggodalom, hogy az egyházi s vele esetleg idegen érdekek a magyar politikai szempontok elé kerülhetnek.

Hogy ezen ellentétek áthidalassanak és valahára minden nehézség elkerüljön

az autonomia utjából: ezt a czélt szolgálja a kultuszminiszter memoranduma, mely szabatosan megvonja egy egészséges autonómiai tervezet határait.

Két főelv domborodik ki határozottan e munkálatból. Az egyik az, hogy az apostoli király felség-jogainak gyakorlása, alkotmányos államban, a felelős kormánytól soha el nem választható. Alkotmány-jogi abszurdum volna, hogy lehet olyan ténye a kormányzásnak, amelyért felelősséggel a népképviselőt előtt senki se tartozzék. A másik pedig az, hogy abban a nagy munkában, melyre a magyar állam belső megerősödése érdekében minden tényezőnek egyesülnie kell, a kath. egyház hatásos közreműködésére az egész nemzet bizalommal számít.

Ezt a két főelvet szolgálja, mondhatnám: hazafias aggodalommal megfontolásra ajánlja a kultuszminiszter jogilag erős, törekvésében őszinte és nemes memoranduma. Amig egyrészt engedékeny a felizgatott felekezeti féltékenységgel szemben a legvégső határokig; másrészt előre kijelenti, hogy fontos állami érdekeket egyoldalú egyházi szem-

TÁRCZA.

I r é n.

Régen halott, ki most hozzád beszél,
Bár nem borul föleje sirhalom,
Meggönyezetlen gyászos szemfedél
Takarja el: a nema fájdalom.
Ne kérdd nevét, régen letűnt napok
Bús árnyaként midőn feled lebeg;
Búcsuzni jó, mert meg nem halhatott,
Míg kinja él: elvesztvén tégedet.

Éj volt; mosolygó, holdvilágos éj,
Lombok között szellő sohajtva száll.
Sötét az árnyék . . . keblemen ne felj! . . .
Kíváncsi szem reánk itt nem talál . . .
Susogd, susogd, hogy engemet szeretsz,
Hisz úgy sem érti lelked még e szót,
Gyermek vagy és álomban szenderegysz
S nem ismered a bús, rideg valót.

Kigyót melengetsz szűzi kebleden,
Kétségi közt, mely önvesztére tör . . .
S te sírsz, jajongsz a mátkatünnepen,
A Dante pokla lángival gyötör.
S az ifjú lelke, ajka rád tapad.
„Enyém leszesz, téged szeretlek én!”
Nem folytatom . . . hiszen tudod magad:
Fájó szívem bús búcsuzóra mén.

Röpültek évek . . . Szárnyatlan madár
Volt lelkem és szörnnyű csapás a lét.

Órult hajós, ki, bár a láthatár
Borús: habokra bizza mindenét.
S engem ragadt az ár iránytaian,
Zajgó vizek között ezer veszély
Vigyorga rám . . . Oh, mily boldogtalan,
Kit törbe csalt e balga szó: reméjl!

Láttál-e már lefutni csillagot,
Mely elhagyá honát: a szép eget,
S villám tüzetől szerte hasgatott
Pusztítva szálló kóbor felleget?
Ne nézd az átoksújtott éjszakát,
Hol jellem és szív száz sebet kapott,
S mely millió lénynek boldog létet ad,
Mert foltja van: ne vesd meg a napot!

Láttál-e már villámütötte fát,
Mely ott borong a szikla tar fokán?
Csillagtalan, örök, vak éjszakát?
Bukott vezért tövissel homlokán?
Ártatlanul elítélt vértanút,
Kinek nevéhez is szegyen tapad;
Ki, míg nagy lelkéért bitóra jut:
Mentségeül még szólni sem szabad.

Ez én valek. De fordul az idő.
A lányka nő, mint illatos virág,
S bár pusztító vész látogatni jó:
Megnyíl előtte fényben a világ.
S a gyermek-álmok titkos édenét
Rég elfeledte tán s szégyenli már?
S ki érte áldozá fel életét,
Rá nézve holt: kit néma sírja vár.

De mint az éjnek sirnyító felén,
Mozdul a hant s lakója im kilép,
Szelid derű honol tekintetén:
Fátylát a múlt is így lebbenti szét.
S a lányka néz . . . hisz leike érti már
A pusztta nyart s örömtelen tavaszt,
S ki, mint az árny, titkon nyomába jár,
Most tőle esd engesztelő vigaszt.

Egy szót csupán; hogy nem itéled el,
Ki büneért keményen meglakolt,
S meghallgatást talán megérdemel,
Kinek szavánál gyöngébb: szíve volt.
És eltaposta ezt, amíg amazt
Védelmézé, mert férfi sója szent,
S a büszke nem hallotta a panaszt,
Bár szíve fájt és titkon vérze bent.

Ha végzetünk szakíta minket el,
Mit elkerülni ember-ész kevés:
E sorscsapás még szót sem érdemel,
Tengernyi bár az átélt szenvedés!
De összetörve börtönöm falát,
Óh, Istenem! Ha én szabad leszek . . . !
Százszorta több kint játszva élek át,
S enyém leszel . . . vagy érted elveszek . . . !

És felragyog majd eltiport nevem,
S örökön él a hírnek szárnyain,
Mint üstökös, mely újra megjelen
A végtelen világúr tajain.
Óh, érzem én, hogy fenkölt szellemed
Majd megnöveszti újra szárnyamat,

egyesület tartott ülést, hogy a letelt évről a titkári jelentést és benne az alakulásnak s az egész évnek történetét meghallgassa. Jól esett hallanunk azt a meleg hangot, melylyel az alakulás lelkesültsége és az első év küzdelmei jellemeztettek. Bodroghy János titkár magas eszmei tartalommal töltötte ki a jelentés keretét, melyben az egyesület életrevalóságát és szükségét más nemzetek példáival és társadalmunk igényeivel bizonyította. Általános lelkesedéssel fogadott jelentése végén, az egyesület nevében, szíves szavakkal vesz búcsút Lázár István elnöktől, kinek vezetése alatt az egyesület megalakult s annyira erősödött, hogy a legelőkelőbb társadalmi tényezők figyelmét és rokonszenvét felkeltette. A számvizsgáló bizottság jelentése s a pénztárnoknak elismerés kíséretében megadott felmentvény után az elnök meleg köszönetet mond az egyesület bizalmáért, amelynek érdekeit jövőre is hiven szolgálni óhajta.

A gyűlés végeztével megjelenik Zeyk Dániel, a Korcsolyázó egyesület elnöke, s ezen egyesület tagjai, kiket élénk éjjelezés fogad belepésükkor.

Zeyk Dániel elfoglalván az elnöki széket, szíves szavakkal üdvözi az együttes közgyűlés tagjait, jelzi az egyesülés eszméjének fontosságát és az előzményeket, melyek közt a módoszatok megállapítottak. Az egyesülés tervét Lázár István olvasta fel és ajánlotta a közgyűlésnek. Ezen terv csak ideiglenes; az új választmány bízott meg a Testgyakorló egyesület alapszabályainak olyanforma átdolgozásával, mely az új helyzetnek megfelel. A módoszatok vita nélkül elfogadtattak.

Sor szerint az új egyesület tisztikarának és választmányának megalakítása következett. Lázár István hangsúlyozván, hogy a társadalmi erők egyesítésében az első szerep Zeyk Dániel főispánt illeti meg, kinek bölcs vezetése legnagyobb biztosítékot nyújt az új egyesület felvirágzására, a közgyűlés nevében kéri ő méltóságát, legyen kegyes az elnöki tisztet elvállalni s az egyesületet virágzásra segíteni. Általános örömmel közölte nyilvánította ki a megválasztott elnök, hogy a neki felajánlott tisztet elfogadja. Alelnökök lettek a volt két egyesületnek alelnökei: Zeyk Kálmán és dr. Jenei Elek; titkár Bodroghy János; pénztáros Hollós István; jégpálya-felügyelő dr. Winkler Albert és Bójtó Zsigmond. A tagok abban a meggyőződésben oszlottak szét, hogy városunk társadalmának érdeklődése megadja a további sikerek feltételeit.

Az alsófehérvármegyei orvos-gyógyszerész-egylet szakülése.

Az alsófehérvármegyei orvos-gyógyszerész-egylet e hó 10-én, hétfőn, délután a városháza nagytermében szakülést tartott, melyen az egylet tagjai közül részt vettek: dr. Bocz József, dr. Boér Jenő, dr. Winkler Albert, dr. Farnos Árpád, dr. Fenyő Armin, dr. Reich Béla, dr. Mátyás Mihály és Pap János.

Dr. Magyar Károly egyleti elnök az ülést megnyitván, első értekezésként dr. Farnos Árpád olvasott fel, az Egészséget és Betegséget bölcséleti alapon igen szépen és szakszerűen fejtegetve. Utána dr. Winkler Albert ismertette behatóan a nagyenyedi országos fegyintézet beteginél

észlelt furunkulosis (kelevénykór) előfordult eseteit.

Az eszmecsere főtárgyát az országos orvosi szövetségbe való belépésnek módoszatai képezték. Élénk eszmecsere után abban állapodott meg a szakülés, miszerint határozat-hozatal előtt írásban az egylet összes tagjait vélemény nyilvánítására hívja fel és ezek beérkezéssel egy újabb ülésen lesz a belépés feletti kérdés határozatilag eldöntve.

Az érdekes ülés a késő délutáni órákban érte végét. Este a tagok dr. Magyar Károly elnök vendégszerető házához voltak hivatalosak estebédre, mely a legkedélyesebb hangulatban a késő éjjeli órákig tartott el.

Törvénykezés.

A kolozsvári kir. ítélőtábla a folyó évben január 5-én tartotta első teljes ülést, amikor Fekete Gábor kir. ítélőtáblai elnök üdvözölve a teljes ülést, visszapillantást vetett a múlt év eseményeire; kiemelte, hogy a kir. ítélőtáblát a múlt évben súlyos csapások érték: Ziegler Emil tanácselnök, Csányi Ferencz és Sutoris Albert bírák halála; hosszas betegség gátolta őket, valamint a múlt év folyamán nyugalomba vonult Müller Vilmos bírót a munkában; ennek dacára s bár az ügyforgalomban emelkedés volt, a kir. ítélőtábla megfogyatkozott bírói kara dicséretre méltó ügybuzgalommal, kitűnő eredménnyel felelt meg feladatainak; fölemlítette, hogy a sommás eljárás, házassági törvény és örökösödési eljárás a kir. ítélőtáblán nagyobb forgalmat nem idéztek elő, de e törvények üdvös hatása s befolyásuk a jogintézmények és birtokviszonyok megszilárdítására érezhetően mutatkozik; a folyó év feladatai közé tartozik az új bünvádi eljárás beható tanulmányozása; a járásbírói eljárásnál folyó év május 1-én életbe lép a lajstrom-rendszer, mely a kezelés egyszerűsítését célozza.

A tábla ügyforgalmi és tevékenységi adataiból fölemlítendők:

1896. év végén hátrálék volt 108 polgári, 100 büntető, összesen 208; 1897-ben érkezett 3539 polgári, 3626 büntető, összesen 7165 (1896-ban összes érkezés volt 6991); elintéztetett 1897-ben 3485 polgári, 3464 büntető, összesen 6949 (1896-ban 6942); hátrálék 1897. végén 162 polgári, 262 büntető, összesen 424. A sommás eljárásban 1897-ben 79 felülvizsgálat, 23 felfolyamodás érkezett (1896-ban 74 és 18). Hátrálék 6 felülvizsgálat, 1 felfolyamodás.

Az érdemi elintézésekből átlag egy bíróra 330 (1896-ban 298) esett, 13 bírót számítva, holott csak 4 hónapig működött 13 bíró, 8 hónapig azonban csak 12 bíró.

A kir. ítélőtáblának az első bíróságok határozatai fölött az ügy érdemében hozott határozatai közül 54⁵/₁₀ volt helybenhagyó.

Ellenben a Curiatól leérkező határozatoknak 80¹/₁₀ volt helybenhagyó, számításba véve a helybenhagyóval egy tekintet alá eső 28⁹/₁₀ visszautasítót is.

E részben javulás mutatkozik, mert 1896-ban a helybenhagyó curiai határozatok 79³/₁₀ volt. 1896-ban a kir. ítélőtáblánál a Curiatól érkezett helybenhagyó és visszautasító határozatok 81²/₁₀ és 75¹/₁₀ között mozgott.

A fegyelmi bíróság tagjai 1898-ra kisorsolás útján: Gál Jenő, Szócs Ákos, Hosszú László, Mikó Imre; póttagok: Bocskor Mi-

hály, Horváth Kálmán, Kain Hugó, Pap Farkas táblai bírák.

Elnöki tanács: Fekete Gábor elnök, Heppes Miklós tanácselnök és a kinevezendő másik tanácselnök; Bocskor Mihály, Zsakó István táblai bírák; póttagok: Gál Jenő és Szász Dénes táblai bírák.

Telekkönyvi vizsgáló bizottság: elnök Heppes Miklós tanácselnök, helyettese: a kinevezendő tanácselnök, rendes tagok: Bocskor Mihály, Zsakó István, Gál Jenő, Szász Dénes; póttagok: Horváth Kálmán, Hosszú László, Mikó Imre kir. táblai bírák.

Birtokrendező mérnök-vizsgáló bizottság: elnök: Fekete Gábor kir. táblai elnök, tagok: Horváth Kálmán, Hosszú László kir. táblai bírák; dr. Issekutz Gyula, Reinbold Arthur kir. törvényszéki bírák; Makray Lőrincz kataszteri igazgató, Kollár Dániel kataszteri felmérési felügyelő; Pataky Viktor, Novák Béla birtokrendező mérnökök; dr. Czikmántori Ottó, dr. Isacu Aurél és Molnár Sándor ügyvédek.

Könyvtári bizottság: elnök Fekete Gábor kir. táblai elnök, tagok: Heppes Miklós tanácselnök és a kinevezendő új tanácselnök; Bocskor Mihály, Zsakó István, Gál Jenő, Szász Dénes, Szócs Ákos kir. táblai bírák és dr. Pap István elnöki titkár; könyvtárnok: Rajka Albert tanácsjegyző.

Levelezés.

Balázsfalva, jan. 13.

A „Közérdek” 4-ik számában megjelent s a balázsfalvi magyar műkedvelői előadásról szóló tudósítás helyreigazításul tisztelettel kérem alábbi sorok szíves közlését.

A fényesen sikerült darabban Goth Gyula egyáltalában nem szerepelt, illetve nem játszott, s csak annyiban „remekelt”, amennyiben a szereplők pompás maszkirozása céljából Gyulafehérvárról teljesen díjtalanul rándult át Balázsfalvára.

Hanem igen is „remekeltek” már említett Czitron Ida (Erzsi) kisasszonyon kívül Klári szobaleány (Goldstein Berta k. a.) és az ördögűző Jutka néni (Roth Szida k. a.) is.

Kiss Jancsi csizmadia legényt pedig Roth Salamon teljes bravúrral adta s nem kevesebb tapsot aratott mint Maller Mátyás Both Mihály túri kántor-tanító is, ki a darab végén szép és iskolázott hangon 2 népdalt énekelvén, valósággal meglepte a — fájdalom, kevés számú — közönséget.

Pompás alak volt Vesmás Sándor Emke tanító (Kedélyes Balázs tisztartó), Szirmay gróf (Takács Márton), Hidvéghy báró (Roth Henrik), szóval az összes szereplők megállották helyüket s a darab bizony több pártfogást érdemelt volna.

Az előadás után Káló enyedi bandájának zenéje mellett tánczra kerekedett az ifjuság s így az alakulásban levő balázsfalvi magyar műkedvelő társulat 2-ik előadása után jó muzsikaszó mellett költözött át egy jobb hazába!

Funerator.

Fővárosi levél.

Budapest, 1898. január 14.

Végre itt van hát újra-ismét
Hú népei közt Karnevál,
S a tenger gyász és bójt után most
A mérleg ilyképp helyre áll.
A hétköznapi nagy zsvajban
A bolond most a bölcs, az ur —

Karneval zürös himnuszában
A moll is úgy cseng, mint a dur.

A téli bálók nagy nyitányán,
A jogász-bálon, ott valánk
S az ezeregyjé tündéralma,
Tündérvilága omla ránk . . .
S hogy eszünket magával vitte
Express a sok szép kis leány,
Hát ész nélkül ittuk a pezsgőt
Az első bálnak hajnalán.

Ám úgy látszik, hogy most az egyszer
Ő hercegsége Karneval
A vígadónak, báltermeknek
Sik parkettjénél meg sem áll.
Flirtelve jár-kelet itt is, ott is,
Idillt és drámát rögtönöz —
S nagy szerencse, hogy sok ily tablót
„Titkos homályú” éj fődöz.

Mig újra grassál Fiumében
Maylander ur, a hőstenor,
Milánnak és a kis királynak
Ajka im üdvös csókba forr;
S mert vezér lett az exkirályból,
Riadó zeng majd Szerbián
S pezsgős palaczkok zord hadával
Folytat attakot bős Milán.

S mily szép lesz, ha a hős apával
A levelgyártó kis király
A szép Rózsika dressz-színében
Lovagtornára majd kiáll.
Hej, ott leszen csak igazában
Majd szenzációs operett,
Hol tépett trikók, tört palaczkok
Tarkítják majd a színteret.

Mig operett van itt divatban
És egy-egy idill közbe tán
S Ugron Gábor, a nagy rabombán,
Búsong az ősi kurián:
Egy dráma végső felvonásán
Szórakoznak a francziák,
Amelyet szinte meg is unt már
Az újra szomjas nagyvilág.

Alvinczi jogász.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekös előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Előléptetés.** Ó Felsége a király lo-
vag Oelberg Gusztáv zalathnai bányakapitányt bánya-főkapitányvá nevezte ki. A jól megérdemelt előléptetéshez őszintén gratulálunk.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügy-
miniszter a vizaknai sóbányahivatalhoz el-
lenőrré V ar a d y Elek tordai sóbányahiva-
tali mázsatisztet —, a tordai sóbányahiva-
tali pedig mázsatiszté Kovács Károly
marosújvári mázsaesküdtet nevezte ki.

— **A Bethlen-főtanoda igazgatója**
Szilágyi Gyula rendes tanár tudvalevő-
leg már huzamosabb idő óta beteg. Az igaz-
gató-tanács január hó 6-án tartott ülésében
a kiválóan buzgó tanárt ez év végéig sza-
badságolta és az igazgatói teendőket F o g a r a s i
Béla rendes tanárt bízta meg.

— **Köszgyűlés.** A nagyenyedi ipartestü-
let általános rendes évi közgyűlését f. hó
16-án (vasárnap) d. e. 11 órakor tartja meg
a következő programmal: Elnöki megnyitó.
Zárszámadás előterjesztése. Költségvetés
megállapítása. Kérések előterjesztése. Tiszt-
újítás. — Ezen érdekes gyűlésre az ipar-

testületi tagok és érdeklődők megjelenését
kéri az előljáróság.

— **Kaszinó-bál.** A kaszinó-bál rendező
bizottsága a napokban küldte szét diszes
meghívóit. E meghívót alább közöljük, itt
csak azt említjük fel, hogy ha bárki is té-
vedésből meghívót nem kapott, de ahhoz
jogot formál, ez irányú kérésével forduljon
direkte br. Bánffy Kazimir rendezőbizott-
sági elnökhöz, ki készséggel eleget tesz min-
den ilyen irányú kívánságnak. A rendező
bizottság külön kiküldött és megbízott tag-
jai a termék díszítésének rendezésével és
a többi előkészületi teendők ellátásával járó
feladatokat lázas tevékenységgel folytatják
és már igen sok téren az előkészületek be-
is fejeztettek. Így jó zenekar már biztosítva
van az estére, a terem és mellekhelyiségei-
nek díszítése pedig kezdetét vette. A szét-
küldött meghívók finom oktáv velin-papíron
nyomatva, első oldalukon a meghívót tar-
talmazzák azzal, miszerint a bál este
pont 9 órakor kezdődik. Belépti je-
gyek: személyenkint 1 frt, család-
jegy 3 frt. A második oldal a bálanya és
védnökök névsorát tartalmazza: Bálanya:
baró Bánffy Kazimirné sz. Pálffy Marie.
Védnökségi elnök: Zeyk Dániel főispán.
Védnökök: br. Bánffy Jenő, dr. Bocz József,
dr. Boér Jenő, gr. Bethlen Sándor, Csató
János, Felszeghy Sándor, Folyovich Sándor,
Gáspár János, id. Graef János, br. Kemény
Gyula, br. Kemény Simon, Kovács Gyula,
dr. Magyar Károly, Medgyes Balint, Miksa
Elek, Morágyi István, Müller Mihály, Nagy
Lajos, Pogány János, Reinbold Olivér, Szabó
István, id. Szalánczy Lőrincz, dr. Szaniszló
Albert, Szász József, Szilágyi Farkas, Török
Bertalan, id. Tóth Miklós, Uray László,
Váro Fereucz, ifj. Winkler János. A har-
madik oldal a rendező bizottság névsorát:
br. Bánffy Kazimir elnök, dr. Gyarmathy
Ernő és Lengyel György alelnökök, Papp
János pénztárnok, Balogh Ferencz ellenőr,
Majláth Oszkár jegyző, dr. Ács Jenő, Ador-
ján Elek, Báthori Gyula, Bodroghi János,
Böjthe Ödön, Cseresnyés Gyula, Cirner
Ernő, Erdélyi József, dr. Farnos Árpád, dr.
Farnos Dezső, dr. Fenyő Armin, Fogarasi
Béla, Gálffi János, dr. Garda Kálmán, He-
gedüs Zsigmond, Horváth Miklós, dr. Jeney
Elek, Kálnoky Imre, Kaszó Jenő, br. Kemény
György, Kenese Zoltán, Kiss Árpád, Kovács
János, Kovács Pál, Láng Gyula, Lázár Ist-
ván, Lázár Károly, Luka Albert, Molnár
Gyula, Molnár Lajos, Müller Jenő, Müller
Zoltán, Nagy Pál, Orbai Lajos, Osztian Vik-
tor, Pásztohy Dénes, Péterfi Albert, dr.
Reich Béla, Sándor Ignác, Sándor Jenő,
Szakács Gyula, Szalánczy Jenő, Székelyhid
József, Székelyhid Ödön, Török György, ifj.
Tóth Miklós, dr. Varró László, Veress Gá-
bor, Vincenti Lajos, Vincenti Max, Will
Károly, dr. Winkler Albert.

— **Egyéves önkéntesjelölt védkö-
telesek figyelmébe.** Mindazon nagy-
enyedi illetőségű védkötelesek, akik az 1898.
évi főszorozásra előállani kötelesek és az
egy évi önkéntességre kellő minősítéssel
bírnak s ezen jog elnyerését ohajtják, fel-
hívattuk, hogy ez iránti, a véd-törvény uta-
sítás I. rész 69. §-a értelmében felsze-
relt szabályszerű kérésüket Nagy-Enyed
város tanácsához ez év február hó 28-ig
multhatatlanul terjesszék be, nehogy kése-
delmük által az egyéves önkéntesi jogtól
ellessenek.

— **A kolozsvári kereskedelmi és
iparkamara** figyelmezteti az érdekelt körö-

ket, hogy a Dijonban (Franciaország) nem-
zetközi kiállítást hirdető körlevélnek, mi-
után e kiállítás teljesen magánjellegű, hitelt
ne adjanak s az abban való részvételben
lehető óvatossággal járjanak el.

— **A nagyenyedi szegény tanuló-
kat** segélyező kör f. hó 12-én tartott vá-
lasztmányi gyűlésén városunk közönségének,
kik az egylet által tartott karácsonyfa-ün-
nepélyt adakozásukkal és hozzájárulásukkal
oly széppé és dussá emelték s lehetővé tet-
ték az egyletnek, hogy sok gyermeket ru-
hával s egyéb ajándékokkal elláthatott, jegyző-
könyvi köszönetet szavazott. Midőn a vá-
lasztmány ezen határozatát örömmel regisz-
tráljuk, egyúttal e helyen is felkérjük kö-
zönségünket, hogy a jövőben is az egyletet
pártolni sziveskedjenek a közjótékonyaság
erdekéből.

— **Megjutalmazott utmesterek.** A
közigazgatási bizottság f. hó 12-én, szerdán,
tartott rendes havi ülésében a törvényható-
sági közutak fentartása és az ahhoz fűződő
feladatok ellátása körül alkalmazottaknak a
hivatásukban teljesített odaadó és példás
munkálkodásukért és szorgalmukért pénz-
beli jutalmakat szavazott meg. Első helyen
illeti dicséret és elismerés V e r k o c z y Ká-
roly alvinczi utmestert, kinek 60 frt jutal-
mat szavazott meg a bizottság; megjutal-
maztatott még I n c z e Lajos balászfalvi ut-
mester 40 frttal, Károly János tövisi ut-
mester 20 frttal, Fröhlich Károly nagy-
enyedi utmester 20 frttal. A központi ke-
zelő személyzet közül kiváló munkásságáért
K l e i n Mihály államépítészeti hivatali di-
nok 100 frt és K o m á r o m i Sándor szám-
vevőségi díjnak 60 frt jutalomban részesült.

— **Táncostély Magyar-Igenben.** A
létesítendő magyarigeni kaszinó alapja ja-
vára 1898. január 25-én Gruber Balint há-
zában zártkörű táncostély lesz. Belépti díj:
személyjegy 1 frt. Családjegy 2 frt. Kez-
dete este 8 órakor. Felülfizetések köszönet-
tel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.
Terítékről gondoskodva lesz.

— **Gazdasági előadás.** Az alsófehér-
vármegyei gazdasági egyesület harmadik
ingyenes előadása ma tartatik meg B a l á z s-
f a l v á n az Univer s szálló nagytermében.
Előadók: dr. Szaniszló Albert jászágigaz-
gató, Székelyhid Viktor gazd. egy. titkár.

— **Hogy terem a petroleum?** Sok
tudós törte már a fejét azon, hogyan jön
létre a föld mélyében a petroleum? De a
sok kutatás még nem birt nyomára jönni,
miképpen főzik a titokzatos földi erők ez
időtlen idők óta ismert világító anyagot,
amely szerves összetételt illetőleg nem
egyéb, mint szén és kőnony különböző
összetételben. A vegyészek egy része azt
állítja, hogy a föld mélyében a nagy nyo-
más és a meleg hatása alatt a vizgőzök kő-
nonye egyenesen összeköttetésbe lép szén-
savtartalmas anyagokkal, vagy éppen sza-
bad alkalis földfémek vegyülnek szénsav-
val. Más csoport azt vitatja, hogy a föld
mélyében levő nagy hőség következtében
az ott levő növények, tehát széntartalmu
anyagok, a tönkrement vegetációk marad-
ványai, mintegy ledesztillálódnak s e desz-
tilláció eredménye a petroleum. E fólte-
vést azonban a vizsgálatok megdöntötték. A
növények vegyi összetétele ugyanis homlok-
egyenesen ellentmond annak, hogy abból
olyan vegyi összetételű anyag származhas-
sék, aminő a petroleum. A növényi anya-
goknak rendkívül magas széntartalmuk van,
a petroleumban tehát föltétlenül sok sza-

bad szénnek kellene lennie. De ezt a petroleumban sohasem találtak. Egy újabb vizsgáló azt hiszi, hogy a petroleumnak állati eredete van s tényleg e föltevésnek valószínűsége a legnagyobb. Megvizsgálták ugyanis azokat az anyagokat, amelyek állati maradékok nagy nyomás alatt történő lepárolgásakor származnak. Hal-olajat, később annak megfelelő zsír-savakat is ledesztilláltak 10 légköri nyomás alatt. E kísérlet alatt kitűnt, hogy az így nyert folyadék vegyi összetétele megfelel a petroleum anyagának. Valószínű tehát, hogy az évezredek óta eltemetett ősszállatok zsírjának világa mellett költi el az emberiség nagy része a vacsoráját, vagy talán éppen egy ősember földi maradványa szolgál nekünk világossággal munka-asztalunk mellett — ha tudnillik nincs még lakásunkba bevezetve a villany . . .

— **A német nyelv Párisban.** A francia főváros két és fél millió lakosa közül mintegy 250.000 ember beszél németül. Ezek közt 50.000 francia van, a többiek a szélrózsa minden irányából kerültek Párisba. Éppen Párisban látható, hogy a német idioma világnyelvvé lett, mert az idegen országból ide vetődött ember, aki francziául nem tud, a némettel segít magán. A kereskedelmi világban is inkább használják a germánok anyanyelvét, mint az angol, noha az utóbbiakkal sokkal több az összeköttetésük. Az előkelő családok tagjai mind értik a német nyelvet. Párisban kilencz német könyvkereskedés van, de ezek mellett még számtalan francia könyvkereskedő is tart raktáron német könyveket. Mindezt egy magas műveltségű francia nemrég igen természetesen találta, mert, ugymond, a francia után a német következik ugy tudomány, mint szépirodalom dolgában. A többi nemzetek messze elmaradnak. Az angolok, akiknek nyelvét a világ egy harmadrészen beszélik, bizonyára nagyot néznek erre a kijelentésre.

— **1848.** Már csak napok választanak el attól az évfordulótól, mely ötvenedik fordulója lesz a magyar szabadság hajnalának. Őseink tűz-áldozattal köszöntötték a hajnal hasadását források tövében, ligetek, vadonok mélyén. Mi is áldozattűzet gyújtunk a nemzeti irodalom szikla-oltárán, a magyar nemzeti érzés kutfejénél, a magyar történelem cserfa-ligetében. Ugy köszöntjük a hajnaló magyar szabadságot. Az oltáron az áldozat tűzét nem kisebb ember gyújtja fel, mint a mi nagy táltosunk, jósunk, költőnk: Jókai Mór, akinek az egész magyar írói gárda segédkezik. Egy művel teszük maradandóvá 1848. emlékét. E mű a szabadságharc képes bibliája, mely Jókai, Bródy Sándor és Rakosi Viktor szerkesztésében jelenik meg. Már szólottunk e műről. Elmondtuk, hogy 1200 képben fogja feljuttatni a dicsőséges évek történetét, hogy az ország valamennyi jobb írója ír e könyvbe és hogy a nagy nemzeti ünnepre teljes lesz a nagy mű. Most csak azt akarjuk jelezni, hogy ma az ötödik füzet is megjelent. A sokszorosító művészetnek valódi remekei azok a képek, mik e pompás vállalatot betöltik. Különösen ki kell emelnünk Munkácsy „Ujjonczozás”-át és Benczúr „Hazatérő huszárjait”, a Lenkey századát. Az ereklyék közül kiválóan érdekes Batthyány Lajos miniszterelnöki széke (mely bizony sokkal csinosabb és formásabb a mostani dísztelen zsölléknél), Kossuth ereklyéi, így: órája, 1848 ban használt írószerei, Balti-

moreban kapott ezüst fedelű albuma, fa tintatartója, nejének utitaskája stb. stb. A füzet azután a horvát mozgalmakat tárgyalja. A kitűnő, magvas szöveg sehol sincs az irodalmi értékek és költői erőnek híján. Így halad, így folyik 1848. legdicsőbb emléke csöndben, halkán, egyre gazdagabbá, egyre érdekesebbé válva. Nem ajánlhatjuk eléggé közönségünknek a diszes könyvet, mely a Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság kiadásában jelen meg s minden hazai könyvkereskedésben kapható. Egy füzet ára 30 krajczár. A mostani füzetben 54 kép van.

— **A magyar nép multja és jelene.** Benedek Elek e nagyszabású, az Athenaeum kiadásában megjelenő munkájának éppen most megjelent ötödik füzetében a tatárjárás utáni szomorú korszakot, majd a főnemesség szertelen elhatalmasodását, a királyi tekintély meggyengülését és újból való megerősítését rajzolja. Ez érdekes, szomorú, de költői jelenetekben oly gazdag korszak leírásában a maga teljes fényében megnyilatkozik Benedek stílművészete, mely minden árnyalathoz, minden hangulathoz megtalálja a legszínesebb, a legjellemzőbb kifejezést. A színes műmelléklettel és számos képpel díszített füzetnek ára 30 kr.

NAPIREND.

Vasárnap: január 16. Ipartestületi közgyűlés a városháza nagytermében. — Népies gazdasági felolvasás Balászfalván; előadók: dr. Szaniszló Albert, Székelyhidő Viktor.

Hétfő: A Testgyakorló Egyesület gyakorló órája d. u. 6—7-ig.

Kérjük a városi hatóságokat és az egyetlek elnökségeit, hogy a gyűlések idejét jó előre lapunkkal közölni sziveskedjenek.

Meteorológiai jelentés jan. 12-től jan. 15-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Bor- lat	Csapadék	Hő max. min.
12	7	76.1	-0.4	—	9	—	
	2	76.6	+2.0	—	7	—	+2.8 -1.5
	9	77.4	+0.8	—	10Δ	ny	
13	7	79.1	-1.3	NW ₁	3	—	
	2	77.3	+2.8	—	8	—	+3.3 -2.3
	9	79.0	+0.2	N ₃	0	—	
14	7	80.1	-1.4	—	3	—	
	2	80.8	+4.2	N ₆	0	—	+5.0 -7.1
	9	83.4	-2.8	N ₂	0	—	
15	7	83.8	-7.1	—	0	—	
	2						
	9						

Kilátás: Száraz, hideg.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél, E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borlat fok = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, Δ = dara.

Apróságok.

Borbírlat.

Vendéglős: Remélem, uraim, hogy a mostani borommal meg vannak elégedve!

Egyik vendég: Oh igen! Ez nem rossz! Egészen kellemes ízű s emellett az a

jó tulajdonsága is megvan, hogy roppantul hagyja magát inni!

Másik vendég: Én is csak ezt mondhatom róla, azzal a megjegyzéssel azonban, hogy amilyen mértékben hagyja magát inni, ugyanolyan mértékben nem hagyja az embert egyenesen járni az utcán!

Visszaemlékezés.

Nő: Emlékszel, Adolár, amikor megkérted a kezemet és én ott álltam lehorgaszott fővel és nem találtam szavakat.

Férj: Hogyne emlékezném? Utolszor láttalak úgy.

Értik egymást.

Áron: Hogy ez a felöltő?

Pinkász: No, ne alkudjunk sokat, nem kérek érte magától 40 forintot, nem kérek harminczat, nem huszonötöt, odaadom husz forintért.

Áron: Tudja mit, Pinkász ur, én nem adok magának érte husz forintot, nem adok tizenöt forintot, tíz forintot adok magának.

Pinkász: Kóbi, pakold be ezt a felöltőt Áron szomszédnak.

Az ő nótája.

Polgármester: Az éjszaka több diák megint hangosan dalolva járta be az utcákat. Miért nem tiltotta meg nekik?

Éjjeli őr: Oh polgármester ur, megtiltottam volna, de éppen az én kedves nótámat dudolták, hogy aszongya: „Piros kukoricaszál”.

Boszu.

Csirkefogó (egy kávéház előtt a földön heverve):

— No, én ugyan szépen megjártam. A piuczer először hajlongva fogad, megnagyságosuraz és kiszolgál. Amikor pedig fizetés helyett kijelentem, hogy otthon felejtettem a pénztárczámat, nyakon üt, legazemberez és kipöndörít. De boszut állok a hitványokon, itt maradok az ajtó előtt a földön fekve, hadd lássa a világ, milyen komisz publikum jár ide.

Egyszerű megoldás.

— Kérek egy kis alamizsnát . . .

— Maga ép ember és koldul?

— Kénytelen vagyok. Nem kapok munkát.

— Dehogyan nem. Menjen a főváros tanácsához, az foglalkoztatja majd utcaszepítőnek.

— Hiába mennék. Ott csak nős embereket vesznek fel.

— És ön?

— Nőtlen vagyok.

— Egyszerű dolog: hát akkor — nőstüljön.

Az újságírás vértanúi.

Ujriporter: Varga ur azt mondta, hogy ha még egyszer meginterviewolom őt a börze-krach ügyében, összetöri minden csontomat. És ő meg is teszi!

Szerkesztő: Nagyszerű! Ebből három hasáb kitélik. Menjen és interviewolja meg őt azonnal. Én lent várom őnt a mentőkoszival, ha majd kihozzák.

Orvosi szigorlaton.

Tanár: Mit teune ön, ha elhívnák valahová, mondjuk ide a szomszéd kereskedőhöz Kohn Jakabhoz, akiről tegyük fel, hogy bevett egy üvegcsé arzenikumot?

Szigorló: Tüstént rendelnek neki még egy aлагot!

Tanár: Miből?
Szigorló: Az arzenikumból!
Tanár: De hiszen attól feltétlenül meghalna!
Szigorló: Éppen azért!
Tanár: Nem értem, magyarázza meg kérem világosabban!
Szigorló: Az a bizonyos Kohn Jakab, akit itt példának hozott fel a professzor ur, öt év óta a legtürelmetlenebb és legzsarnokabb hitelezőm!

Tanár: Ugy? No, ez már egészen más!

A bibliából.

Alisz elmondja, amit a hittani órán tanult:

— És Rebeka gyorsan előszedte a korszát és így szólt Eleázárhoz: „Tessék csak inni és majd megítatom a többi tevét is.“

Közgazdaság.

Az egy éves rózsák áttelelése.

Tavaszzal igen gyakran hallani a panaszt, hogy a fiatal rózsatők a hosszú és erős, vagy nedves tél alatt sokat szenvedtek, legnagyobb részük elfagyott, jóllehet, még november és decemberben igen szépek voltak és ugyancsak szép reményekre jogosítottak.

Az elhalásnak három alakja lehet. elfagyás, néha megfagyás; trohadás és elcsenevészedés általbeállott halál. Ha a beállott halál okát kutatjuk, azt fogjuk tapasztalni, hogy az vagy a tulságos nedvesség, vagy a hiányos befedés következtében történt. Az elcsenevészedés következtében azon növények fognak tönkre menni, melyek a késői dugványokból származnak, s így magától értetődik, hogy gyökérzetük eléggé nincs kifejlesztve, vagy ha van is, de a tél fagyát fiatal, gyenge voltak miatt ki nem állhatják. Az ily gyenge gyökérzetű rózsának az áttelelése úgy történhetik eredményesen, hogy száraz, hideg helyiségbe állítjuk a rózsákat és több gondot fordítva rájuk, vigyázunk arra, hogy a homokos föld, melyben elhelyezve vannak, ne legyen sem tulságos nedves, sem pedig tulságosan száraz, hanem olyan, mely leginkább megfelel az eredeti talajnak, melyben nőttek.

A fiatal rózsákat a fagy és rothadás ellen legjobban a következő eltartási móddal védhetjük meg: 1—2 méter mélyre négyszögű gödröt ásunk körülbelül oly nagyságban, mint aminőt elégségesnek vélünk rózsánk befogadására. A gödör aljára néhány csméternyi lótrágyát teregetünk el és erre száraz, használt deszkákat rakunk. A deszkára azután elhelyezzük a virágserepekbe kiültetett rózsákat. Amíg ősszel az időjárás megengedi, a gödröt legalább naponta nyitva kell hagyni, hogy a friss levegő akadály nélkül hozzájuthasson a növényhez, de ha hideg, nedves és fagyos idő készül, beállani úgy a tetőt fel kell állítani. A tető oly módon legyen készítve, mint az üvegházaknál szokás: egyik oldala, mely észak felé esik, deszkázott legyen és jó vastagon szalmás trágyával befödéssek, míg a másik, azaz a déli oldal, üvegtáblás lehet és oly módon legyen nyitható és zárható, hogy be- és ki lehessen jutni a rózsaházba. Naponta, legyen bármint hideg az időjárás, a rózsának friss levegőt kell juttatnunk, mit szellőztetés által tehetünk. A szellőztetés legyen gondos, ügyeljünk arra, hogy a nagy hidegek alkalmával csak kis résen juthasson be a friss levegő, hogy a rózsák el ne fagy-

janak. Arra is kell ügyelnünk, hogy az üvegtáblák jól legyenek egymásra helyezve és beragasztva, mert a szél az ilyen réseken át legjobban zug be és néhány óra alatt tönkre teheti a gyenge növényeket. Az ily elrakott rózsák igen szépen telelnek át, tavasz felé vegetációjuk megindul, mit a szépen fejlődő szemek bizonyítanak. Magam többször láttam ily módon berendezett rózsaházacskákat, mely amellet, hogy olesó, mert egy ügyesebb munkás maga állíthatja össze, igen czélszerű és a rózsakérelvő gazdáknak a csekély kiadás sok örömet okoz majd a nyáron, midőn az átültetett rózsákat teljesen épen ültethetik ismét ki kertjükbe.

Csarnok.

„Jól érett.“

— Diákhistoria. —

A Közérdek részére írta: Polgár Géza.*

Fehér Gyurka, pelyhedző állu nyolczadista, talentumos fiu volt. Jól tanult mindig s most az ifjúságtól annyira rettegett érettségét „jó“ eredménnyel tette le. Tehát „jól megérett.“ Szegényke olyan nagyon örült ennek az eredménynek, hogy azt alig lehet leírni. Ezt érezni kell s mi valamenynyien — egyelőre bájos hölgyolvasóim 99%-át kivéve — élvezhetjük azt a főemelő, kimondhatatlanul boldogító érzést, amely annak a tudatára ébreszt, hogy mi szabadok nagyobb, nehezebb tetteire érettek vagyunk. Velünk nem fognak ezentul holmi középiskolai professzor urak paczkázni, mi már szabadon cigarettázhatunk, mi nekünk már szabad; saját külön véleményünk is lehet, sőt mi már beleszólhatunk abba is, hogy a Mariska szép leány, és hogy jó feleség válik-e belőle . . . azaz hogy pardon, ez csak a Fehér Gyurka saját külön véleménye, mert mi többiek a Mariskát talán más néven nevezzük . . .

. . . Ugy bizony, Fehér Gyurka most már komolyan kezdte a dolgot mérlegelni. Ej Istenem, hiszen ő már elég érett ahhoz, — azt gondolta — elvégre a papának szép vagyonkaja van, Mariskák is gazdagok lehetnek mi kell hát egyéb? . . . Hevesen dobogni kezdett most a Gyurka szive és pedig azt dobogta, hogy: Szerelem. Igen, igen, szerelem kell! És meglesz az is. Vagy talán már meg is van? És Gyurka kutatni kezdett a „multban.“ Ráakadt arra, hogy azért a leányért mennyit kellett szenvednie. Ráakadt azokra a versekre, amelyeket „Hozzá“ irt és amelyeket a „Gyuri bácsi“, az a lelketlen iskolaszolga liferált rendezésben az — osztályfőnök urhoz. Ilyenkor szigorúan megbüntették Gyurkát, de azért ő eltúrta a szenvedést akár csak egy mártír. Tehát nem küldhetett hozzá leveleket, csak látta, nézte folyton és érlelődött, fokozódott benne folyvást a szerelem. Emléke is volt Mariskától: egy névjegy. Ezt ugyanis Mariska egy alkalommal leejtette lakásának utczai ablakából és Gyurka így tudta meg a nevét, mert a névjegyen az állt, hogy: Mariska. A kis höszkukas névjegy arany-szegélyű volt és illatos, tehát nem lehetett másé, mint az övé. És ezt Mariska feltétlenül neki szánta, mert mindig olyankor hajolt ki az ablakon, mikor a VIII. osztály

* Szerző ebben a dolgozatában híven leírja azt, ami tényleg megtörtént egyik iskolatársával, akit ezuttal azért rejtett alá, hogy a felesége meg ne tudja ezt a diáktalandját.

növendekéi között — elükön az osztályfőnökkel — ő is kijött. Néha megesett ugyan, hogy Gyurka Mariska arcza holmi boros felhőket látott tornyosulni, ah, de mit tesz az? majd eloszlatja ő azokat, mihelyt feleségül veszi, amikor majd magáénak mondhatja azt a szép szöke fejecskeket. Roppant szerette volna Gyurka az utcza is látni Mariskát, de ez még egyszer sem sikerült nyilván azért, mert nagyon szigoruan tartották odahaza Mariskát. Oh, de most ő dönteni fog! Igen! Bátorsága, — az ugyan még most nincs, de majd lesz. Elhatározta, hogy felmegy hozzájuk, kitarja Mariska előtt szivét s ha kell, a maturáját; megvallja határtalan szerelmét, amely úgy készült el az utolsó iskolai év harmadik időszakára, mint a hogyan ő az érettségire, és ha ott jól megállotta helyét, miért ne tudna ő az élet küzdelmeivel megbirkózni? ha Pitagorasz, Carnot-t levezeti, miért ne tudna egy gyöngye aszonyt vezetni a karján és az élet utain?

Gyurka tehát elhatározta, hogy mindezt a jövő héten az iskolai záró ünnepély utáni napon déli 12 órakor cselekszi meg. Az nap estére ígérték meg onnan hazulról is, hogy Gyurkának megjön az apja, hogy őt haza vigye. Mily hatalmas meglepetés lesz, ha majd asszonyt visz Gyurka a szülői házhoz, mint fog ennek örülni a mama, hát még a kis Bözsike, a Gyurka hugocskája, akinek lesz majd kivel játszodozni Mariskában . . . Odahaza — Csikban — mert Gyurkáéknak ott óriási birtokuk van, apa kiasított egy nagy darab földet, építet rá egy pompás kis házikót és ők ketten majd ott fognak éldegléni gazdálkodva és szeretve egymást forrón, igazán, akár csak a tubagerlek.

Igy szötte Gyurka az ő ábrándos álmait, amíg „felvirradt végre a dicső nap hajnala“, azaz elérkezett a záró ünnepély nagy napja. Melegen sütött a nap, az iskola diszterme lassan-lassan megtelt a szülőkkel, a diákok pedig már mind ott szorongtak egymás hátán. Együtt volt a tanári kar is, az énekar pedig a fiszharmonium előtt állott, köztük Gyurka is, kinek szép bariton hangja volt. Hirtelen fülíg pirult Gyurka: Mariska lépett a terembe. Eljött, hogy őt meglássa, amiut érettnak nyilvánítják. Eljött ide, egyedül! Szent Isten, mit szólnak majd odahaza, ha megtudják? Eh mit! amit az ember a szent szerelem nevében tesz azért, akit imád, az jól van téve, gondolta Gyurka, — meg aztán nem-e érte, leendő férjéért tette ezt? . . . Ah, most felé néz, Gyurka meghajtja magát és Mariska arcza finom mosoly ül, vidáman köszön . . . és a tanár urak, akik, úgy látszott, jobbara ösmerték, helylyel kinalták meg. Gyurka szeretett volna odarohanni, hogy kikapja alóla azt a széket, amelyet az a kiállhatatlan algebra-tanár nyujtott Mariskának, de ezt nem tehetette, mert megkezdődött az ünnepély a Hymnusszal. Majd az igazgató szép, tartalmas beszédet mondott, amiből azonban mit sem jegyzett meg magának, mert mélyen elgondolkozott, elhatározását akkép módosítván, hogy még ma ünnepély után odarohan, hogy hazakisérje, és aztán elmond neki mindent. Szörnyen elmélyedt a tervelésben, mert épp harmadszor szólította nevében az igazgató „Fehér György ur“-at, aki im „jól érett“, amit a markába nyomott érettségi bizonyítvány tanusít. Örömmel, de azért mégis keservesen gyömszölte zsebre a bizonyítványt, mert, oh egek, végre,

az unepélynek, Mariska távozni készült, utána a tanárok is, a publikum is kivonult. Ő meg csak hosszú küzdés után ért ki a szabadba, akkor meg, amiért le akart rohanni a lépcsőn, az a kegyetlen osztályfőnök csipte el, megkérve az ő kedves Fehér „barátját”, hogy vigye haza lakására ezt a néhány bölcsészeti tankönyvet. Gyurka sáppadozott ugyan a méregtől, de azért még sem mert ellenkezni és bizonyos fölényteljesítette az osztályfőnök kérését, aminek később örült is, mert ugyanabban a házban és emeleten lakott a professzor, amelyikben Gyurka ösmeretlen imádottja. Ezt az Isten is így akarta és most — gondolta magában — szándékosan benyit Mariskához és ha egyszer bent van, majd tudja ő, hogy mit csináljon. Rohant hát a könyvekkel föl az emeletre. Becsöngetett az ajtón; a szive hangosan vert, homlokára nagy izzadság-csöppök üttek ki és izgatottsága csak fokozódott ama hiedelmétől, hogy amint belép, Mariska elájul az öröm ily roppant adagától és feltétlenül az ő karjaiba dől... Az ajtó nyílik és ő szegény egyszerre magához tért, amint maga előtt látta — osztályfőnökét. Tehát nem itt lakik Mariska! No se baj! — gondolta és el akart sietni. A professzor azonban tartóztatta, sőt be is hívta a szobájába. Amint Gyurka ide belépett, azt hitte, hogy a föld nyílik meg alatta, úgy megijedt attól, amit látott. Meenyországot, Mariska „kisasszonyt” ott látta a professzor ur kanapéján, amint öleiben ringatta gügyögő kis gyermekét, az osztályfőnök ur kis fiát...

— Kínáld meg asszonyka — szólt a ta-

nár ur nejéhez, Mariska „kisasszonyhoz” — Fehér urat egy pohárka konyakkal, cigarettával, mert neki már szabad...

Gyurka azt se tudta, hogy mit csinál az ijedségtől. Egyre csak az ajtót kereste...

— Köszönöm, nekem még nem szabad... a papa vár... a Mariska... a Bözsike...

... Meg se állt hazáig.

Otthon már várta a papa, meg a kis Bö-

zsike, akiket pityeregve össze-vissza csokolgatott e szavakkal:

— Érett vagyok édes apám, jól érett...

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Eugen herceg-szobor
sorsjegyek

Huzás

február 11-én.

Főnyeremény

75.000

korona érték.

Sorsjegyeket 50 kr-ával ajánl:

Hecht S. bank és váltó üzlet,

Budapest, IV. Ferenciek tere.

1360 1-4

Szent-György-naptól vagy korábban elfoglalható 3-4 szobás

bérbeadó lakás kerestetik.

Ajánlatok az utca és házszám s a feltételek, lakbér stb. megjelölésével a Közérdek kiadóhivatalába kéretnek.

1362 1-1

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Előre bátorkodom a birtokos uraknak szíves tudomásukra hozni, hogy **valódi javított** Wermorel peronoszpor-permetezőim már utban vannak, ezekből a múlt évben is közel 40 db-ot adtam el és aki csak tehette, még utána rendelt; ez biztosítást nyújt, hogy ezek a legjobbak. Az idén érkezendők között még az a javítás is van, hogy folyadék-tartójuk oly kemény ércből készül, mely képes a kékkő-oidat pusztításának ellent állani. **Legkönnyebben szétszedhető**, bárki által igazítható és összeállítható. **Teljes jótállás** mellett árusítom el 12 és 14 frton. Ezek felől Deák Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsgazdasági intézője, úgy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbak. Ugy a minta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. Kékkő **legerősebb**, legolcsóbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes aczéلبől készült **kaszáimat** jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Ajánlom minden háztartáshoz, különösen üzletek, pinczék, raktárakhoz és csatornákhöz biztos, méreg-mentes.

EGERIRTÓ

szereimet; az eredményért **szavatolok**, ellenben a pénz visszaadatik.

Raktár: **Bisztritsány Lajos** urnál Nagy-Enyeden.

Maláresik G.
Sátor-Alja-Ujhely.

A leghiresebb gőzmalmi liszteket leszállított áron ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

ROMAN és PORTLAND CZEMENTET

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolcsóbban szállít bármekkora mennyiséget.

Tisztelettel
BECSINI CZEMENT UNIÓ.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok.

1345 2-52

Teljes tisztelettel
Bisztritsány Lajos.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.

Steárin gyertya egy csomag 35 krajczár.

Kittinó jó ízű cuka-kávé kilója 1.60, 2-2.10.

5249—1897. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság által Alb Simonnak ifj. Bobakaje Juon és Moldován Simeon elleni végrehajtási ügyében végrehajtható kérelmére a végrehajtási árverés 30 frt tőke, ennek 1894. évi július hó 31. napjától járó 8% kamatai, 7 frt 90 kr már megállapított, valamint jelenlegi 5 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedőnek a felgyógyi 68 sz. tjkvben A + 4-6, 9-11, 14, 17 r. sz. a. ingatlanokból jutalékára 167 frt; a felgyógyi 120 sz. tjkvben A + 6, 7, 9, 11 r. sz. a. fekvőkölbi jutalékára 35 frt; a felgyógyi 121 sz. tjkvben A + 1-9, 11, 12, 14, 18 r. sz. a. ingatlanokból jutalékára 43 frt 43 kr; a felgyógyi 501 sz. tjkvben A + 3-5. r. sz. a. jutalékresz ingatlanaira 62 frt, a felgyógyi 502 sz. tjkvben A + 1-4 r. sz. a. fekvőkölbi jutalékára 38 frt; a felgyógyi 504 sz. tjkvben A + 4, 5 r. sz. a. fekvőkölbi jutalékára 99 frt; a felgyógyi 567 sz. tjkvben A + 1-3 r. sz. a. ingatlanokból jutalékára 53 frt s végre a felgyógyi 581 sz. tjkvben A + 1-14 r. sz. a. ingatlanokból jutalékára 51 frt megállapított kikiáltási ártan elrendeltetett.

Az árverés 1898. évi február hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Felgyogy községben fog megtartatni.

Az árverezni szándékozók, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételt az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 45 nap alatt minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti penztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órak alatt ezen kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál és Felgyogy község előjáróságánál tekinthetők meg. A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságtól. Nagy-Enyed, 1897. december hó 9-én.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

1359 1-1

790. szám. 1897. bvgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírósg 8183—1897. számú végzése folytán dr. Fodor Vazul ügyvéd által képviselt szohodoli Furduj Szamfira és társ. javára odavaló Furduj Juon rabá és társ. ellen 75 frt 74 kr tőke és eddig összesen 22 frt 20 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biroilag 597^{3/10} foglalt és 332 frtra becsült, a foglalási jegyzőkönyv 1-től 7. tételig Furduj Moisanál 5 kalangya széna, 2 tehén, 2 malacz; Furduj Juon rabánál 2 ökor, 1 szekér, 1 tehén és 3 kalangya szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósg idézett számú kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Szohodol-Polyánán leendő eszközökre 1898. évi január hó 19-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsarón alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a meny nyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, el-sőbbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abudbányán, 1898. évi január hó 8. napján.

Szabó Dénes,
kir. bírósági végrehajtó.

1361 1-1

Hirdetés.

Torda-Aranyosmegyében Gerend községben 120 hold tagositott birtok, uri lakással és gazdasági épületekkel felszerelve, haszonbérbe kiadó, vagy örök áron eladó.

Értekezhetni Hegedüs Lajos-sal Nagy-Enyeden.

1359 2-3

Előfizetési felhívás**„KÉPES CSALÁDI LAPOK“**

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok“ már a XX-ik évfolyamába lépett. Önérzettel jelentjük ezt a tényt a magyar olvasóközönségnek akkor, midőn egyuttal felhívjuk, hogy legyen szives továbbra is azon érdeklődést tanusítani lapunk iránt, melyet eddig tanusított.

A „Képes Családi Lapok“ multja legjobb bizonyíték a mellett, hogy míg egyrészt hézagot pótolunk, másrészt az olvasóközönség igényeit tökéletesen kielégítettük. Ismételten elmondhatjuk, hogy kitűzött célunkat elértük, mert lapunk jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család kedvelt házi barátja.

A „Képes Családi Lapok“ fennállása óta már több hasonirányu vállalat támadt, melyek részben megszűntek, részben tengődnek. Nem kutatjuk az okokat, hanem egyszerűen megköszönjük az olvasóközönségnek bizalmát s újból kérjük: előlegezzék azt nekünk lapunk XX-ik évfolyamára is.

A „Képes Családi Lapok“ a legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

A „Képes Családi Lapok“ havonként kétszer „Hölgyek Lapja“ czimű félfives mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással, s így egy külön divatlapnak tartását feleslegessé teszi.

A „Képes Családi Lapok“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s egyuttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok“ ba a régi és újabb írói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A „Képes Családi Lapok“ nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesítő olvasmányok. Irányezikkeivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok“ minden évben négy külön beköthető regényt ad mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „Képes Családi Lapok“ előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá“ ban.

A „Képes Családi Lapok“ képei lehetőleg alkalmoszerűek, díszesek és tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok“ a lehető legjobb cikkeket igyekszik nyújtani s hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja immár XX. évi fennállása, mit eddig hazánkban egyetlenegy hasonló irányu lap sem volt képes elérni; bizonyítják továbbá azon előkelő és kitűnő írók és írók nevei, kiknek nagybecsű műveit csaknem minden számban élvezheti az olvasó s akik közül büszkén említjük fel dr. Tolnai Lajos szerkesztőn kívül: **Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Radó Antal, Rákosi Jenő, Temérdek (Jeszenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Tölgyesi Mihály, dr. Feleki Sándor, Méry Károly, Jámbor Lajos, Dombai Hugó, Kenézy Csátár, Pécsi D. Anzelm, Kósa Ede; — Beniczkyne Bajza Lenke, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Tutsek Anna, Buday Sándorné, Cserneczky Gyuláné, Nagyvárad Myra, K. Beniczky Irma, Mericzay-Karossa Irma, Fanghne Gyujtó Izabella, Ábrányiné Katona Klementin, H. Havassy Ilona, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Harmath Lujza, Kéray Elza, Vörös Julianna** neveit stb.

A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára a „HÖLGYEK LAPJA“ czimű divatlappal és regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok“ annak, aki az előfizetési összeget és azonkivül még 80 kr csomagolási és postaszállítási költséget egyszerre beküldi, elismerésül négy regényt küld díjtalanul.

A „Képes Családi Lapok“ mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, akik ez iránt — legzezszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala
Budapest, V. Vadász-utca 14. (Saját házában.)